

Maak van je tuin een kraamkamer!

Help vlinders en bijen met waardplanten

Veel vlinders en wilde bijen zijn voor hun leven en voortplanting afhankelijk van slechts één plant. Dit noemen we waardplanten. Ze zijn de kraamkamers en overwinteringsplekken in jouw tuin.

Wist je dat nachtvlinders na bijen de belangrijkste bestuivers zijn?

Hoi ik ben de rups van bont schaapje en ik overwinter in dood hout.

Vlinders overwinteren tussen dood hout en bijen nestelen in dood hout.

Ik ben de rups van het oranjepijpje en ik eet het liefste pinksterbloem.

Vind je mij mooi? Ik ben het oranjepijpje. Je hebt mij vast wel eens gezien! Wil je mij vaker zien, maai dan je gras pas na half juni.

Ik ben geel walstro en ik ben waardplant voor maar liefst drie prachtige nachtvlinders. Ze leggen hun eitjes op mij, eten als rupsen van mijn blad en als vlinder drinken ze van mijn nectar en overwinteren op mijn plant.

Wil je genieten van mijn mooie vlinder dan moet je zorgen dat ik lekker kan smikkelen van onbespoten geel walstro in jouw tuin.

Hoi ik ben een baby behangersbij en ik groei in een holle stengel in jouw tuin, gooi je mijn wiegje niet in de groenbak?

Ik ben een gouden slakkenbij en ik bouw mijn nestje in lege slakkenhuizen.

Hoi ik ben de knautia-bij en ik leef alleen van beemdkruid. Ik ben zeldzaam geworden in Nederland dus je helpt mij door het mooie plantje beemdkruid in jouw tuin te zetten. Beemdkruid houdt van een beetje humus, heb je geen humuslaag in je tuin, dan kan beemdkruid ook heel goed in een pot.

Hoi ik ben de klokjesdikpootbij en ik kan niet leven zonder campanula's oftewel klokjes. Ik ben vrij zeldzaam dus je helpt mij door onbespoten klokjes in je tuin te zetten zoals het ruig klokje maar ook met andere klokjes uit de campanulafamilie ben ik blij. We slapen vaak met meerdere bijen samen in de bloem.

Ik ben de klokjesdwergspanner en leef net als mijn bijenvriendje uitsluitend van klokjes, sinds de jaren '80 is mijn familie flink uitgedund. Help je ons?

80% van de wilde bijen nestelt in de grond, hou wat stukjes aarde vrij.

Huisjesslakken eten alleen dood blad, geen gevaar dus voor je planten!

Maai minder of in delen zodat vlinders en wilde bijen kunnen smikkelen van paardenbloem en pinksterbloem. Sommige vlinders en bijen overwinteren ook in graspollen dus maak van je gras geen kortgeweekt gazon.

Behangersbijen, metselbijen en maskerbijen maken gebruik van holle stengels voor hun nesten.

NATUUR VOOR ELKAAR

Zie wat jij kan doen, ga voor groen

In dit overzicht vind je een aantal waardplanten voor in de tuin. De Latijnse namen staan er ook bij zodat je zeker weet dat je de juiste soort koopt bij de biologische kweker. Geniet van het gezoem en gefladder de komende jaren!

	Latijnse namen	Soort	Type beplanting	Waardplant	Zon/ Halfschaduw	Schaduw/ halfschaduw	Lente	Zomer	Herfst	Winter	Hoogte in cm	Kleur	Grondsoort	Combineren met
Bomen														
1	Crataegus	Meidoorn	Boom of heester/ haag	Meer dan 70 soorten vlinders en wilde bijen	x		x				100 - 1000	Wit	Voedselrijk vochthoudend zand en klei	Gevlekt longkruid, Bosanemoon, Bos-vergeet-mij-nietje, Fluitenkruid, Prachtklokje, Slanke sleutelbloem, Robertskruid, Hondsdraf, Bosandoorn, Ruig klokje
2	Frangula Alnus	Sporkehout	Boom	15 vlindersoorten	x						150 - 300	Groen/wit	Alle	Gevlekt longkruid, Bosanemoon, Bos-vergeet-mij-nietje, Fluitenkruid, Prachtklokje, Slanke sleutelbloem, Robertskruid, Hondsdraf, Bosandoorn, Ruig klokje
3	Tilia X Europea	Linde	Boom	21 vlindersoorten	x			x			500 - 3500	Groen/ witte bloesem	Voedselrijk en vochtig	Gevlekt longkruid, Bosanemoon, Bos-vergeet-mij-nietje, Fluitenkruid, Prachtklokje, Slanke sleutelbloem, Robertskruid, Hondsdraf, Bosandoorn, Ruig klokje
4	Sorbus Aucuparia	Lijsterbes	Boom	19 vlindersoorten	x		x	x			100 - 900	Groen, witte bloesem en rode bessen	Alle, voorkeur voor vochtige grond	Gevlekt longkruid, Bosanemoon, Bos-vergeet-mij-nietje, Fluitenkruid, Prachtklokje, Slanke sleutelbloem, Robertskruid, Hondsdraf, Bosandoorn, Ruig klokje
Heesters/ Struiken														
5	Cysticus	Brem	Heester	Meer dan 25 soorten vlinders en wilde bijen	x		x				60 - 200	Geel	Voedselarme, zanderige bodem, droog	Gevlekt longkruid, Bosanemoon, Bos-vergeet-mij-nietje, Fluitenkruid, Prachtklokje, Slanke sleutelbloem, Robertskruid, Hondsdraf, Bosandoorn, Ruig klokje
6	Hedera Helix Aborescens	Struik- hedera	Heester	Meer dan 20 soorten vlinders en wilde bijen	x	x			x	x	300 - 1200	Groen- blijvend	Alle	Gevlekt longkruid, Bosanemoon, Bos-vergeet-mij-nietje, Fluitenkruid, Prachtklokje, Slanke sleutelbloem, Robertskruid, Hondsdraf, Bosandoorn, Ruig klokje
7	Salix Aurita	Geoorde wilg	Heester	Meer dan 100 soorten vlinders en wilde bijen			x				250	Geelgroen	Alle, licht vochtig	Gevlekt longkruid, Bosanemoon, Bos-vergeet-mij-nietje, Fluitenkruid, Prachtklokje, Slanke sleutelbloem, Robertskruid, Hondsdraf, Bosandoorn, Ruig klokje
Klimplanten														
8	Hedera Helix	Klimop	Vaste plant, klimplant	Meer dan 20 soorten vlinders en wilde bijen	x	x			x	x	300 - 1200	Groen- blijvend	Alle	
9	Clematis Vitalba	Bosrank	Vaste plant, klimplant	17 soorten vlinders	x			x			100 - 500	Groenwit	Kalkhoudend, voedselrijk, vochtig	
Planten/Bloemen Vast														
10	Persicaria Bistorta	Adderwortel	Vaste plant	Blauwe vuurvinder, Rode vuurvinder, Ringoog- parelmoervlinder, Randvlekui, Lielving	x		x				50	Roze	Elke grondsoort, vochtig	Duizendblad, struisgras, echte guldenroede
11	Knautia Arvensis	Beemdkroon	Vaste plant	Knautiabij, Hommelvlinder	x			x			50 - 80	Lila	Kalkhoudende grond, zand, vochtig	Wilde marjolein, Avondkoekoeksbloem, Gewone margriet, Muskuskaasjeskruid, Gewone brunel, Koninginnekruid, Beemdoeiaarsbek, Dagkoekoeksbloem, Veldsalie en Knoopkruid
12	Stachis Sylvatica	Bosandoorn	Vaste plant	Hennepnetelspanner, Aardappelstengelboorder, Donkere jota-uil		x		x			50 - 80	Lila, violet	Matig voedselarm, droog tot licht vochtig	Wilde akelei, Dagkoekoeksbloem, Vingerhoedskruid, Donkere ooievaarsbek, Valse salie, Ruig klokje, Bosroos en Wilde kamperfoelie.
13	Achillea Millefolium	Duizendblad	Vaste plant	Zwartvlekdwergspanner, Heidedwergspanner, Egale dwergspanner, Oranje dwergspanner, Witvlakdwergspanner, Duizendbladdwergspanner, Smalvleugeldwergspanner, Gepijlde micro-uil, Grijze dwergspanner	x			x	x	x	15 - 50	Wit/ witroze	Zanderig, kalkhoudend	Beemdoeiaarsbek, Grote kaardebol, Gewone ossentong, Grasklokje, Teunisbloem
14	Solidago Vigaurea	Echte gul- denroede	Vaste plant	Kruiskruidzandbij, Tronkenbij en tien vlindersoorten	x			x	x		30 - 100	Geel	Voedselarm, droog tot licht vochtig	Veldsalie, Wilde bertram, Geel walstro, Gele kamille, Gewone agrimonie, Gewone bermzegge, Knoopkruid, Zeepkruid, Wilde kamperfoelie
15	Anthemis Tinctoria	Gele kamille	Vaste plant	Wormkruidbij, Duinzijdebij, Tronkenbij, Zuidelijke zijdebij, Gedornde slakkenhuisbij, Getekende gamma-uil, Groenteuil	x			x	x		30 - 60	Geel	Matig voedselrijk, droog	Gele morgenster, Knoopkruid, Gewone agrimonie, Zeepkruid, Echte guldenroede, Sint-Janskruid, Gewoon reukgras en Zwarte toorts
16	Centaurea Scabiosa	Grote centaurie	Vaste plant	Knoopkruidparelmoervlinder, Pijlkruidspanner, Veldparelmoervlinder, Drielijsuil, Lichte daguil	x			x			80 - 100	Paars	Kalkhoudende grond, zand, droog	Knoopkruid, Wilde marjolein, Gewone margriet, Zeepkruid, Duifkruid, Beemdkroon, Zwarte toorts, Echte guldenroede, Egelantier, Hondсроos en Viltroos
17	Pimpinella Major	Grote/ kleine bevernel	Vaste plant	Koninginnepage, Dwarsbanddwergspanner, Bever- neldwergspanner, Vlektipspanner, Weegbreebeer	x			x			30 - 90	Wit	Algemene gemiddelde grond, zware grond, vochtig	Knoopkruid, Grasklokje, Grote centaurie, Kluwenklokje, Reukloze kamille, Koninginnekruid, Koekoeksbloem
18	Sanguisorba Officinalis	Grote pimpernel	Vaste plant	Kalkgraslanddikkopje, Pimpernelblauwtje, Boksbaardvlinder, Purperstreepparelmoervlinder, Donker pimpernelblauwtje, Bandstipspanner	x			x			30 - 100	Bruinrood, purper	Matig voedselrijk, licht vochtig tot vochtig	Grote kaardenbol, Muskuskaasjeskruid, Koninginnekruid, Lange ereprijs, Wilde bertram, Beemdkroon, Wilde cichorei, Grote kattenstaart, Echte valeriaan
19	Lysimachia Vulgaris	Grote wederik	Vaste plant	Moerasuil, Sierlijke voorjaarsuil, Slobkousbij, Kleine rietvink, Sneeuwbeer, Wederikdwergspanner, Gewone en Bruine slobkousbij	x			x			50 - 100	Geel	Zand, nat	Koninginnekruid, Echte valeriaan, Echte koekoeksbloem, Grote ratelaar, Grote pimpernel, Gewone engelwortel, Wilde bertram, Scherpe boterbloem
20	Lythrum Salicaria	Gewone kattenstaart	Vaste plant	Kattenstaartdikpootbij, Boomblauwtje, Teunis- bloempijlstaart, Groot avondrood, Marmerspanner	x			x			125	Paars	Algemene gemiddelde grond, vochtig tot nat	Grote pimpernel, Echte valeriaan, Koninginnekruid, Knoopkruid, Muskuskaasjeskruid, Wilde bertram, Wilde cichorei, Grote kaardenbol, Beemdkroon
21	Campanula's	Klokjes, Alle inheemse soorten	Vaste plant	Gewone dwergspanner, Zuideijke klokjesbij, Grote klokjesbij, Kleine klokjesbij, Ranonkelbij	x		x	x	x		15 - 90	Lila	Alle bodems	Wilde akelei, Knoopkruid, Lange ereprijs, Wilde bertram, Beemdkroon, Betonie, Gewone brunel en Gewone bermzegge, Geel walstro, Grote tijm
22	Centaurea Jacea	Knoopkruid	Vaste plant	Veldparelmoervlinder, Pijlkruidspanner, Drielijsuil, Lichte daguil, Kruiskruidzandbij, Breedbandgroefbij	x			x	x		30 - 120	Lila	Alle bodems	Grote centaurie, Zeepkruid, Prachtanjer, Beemdkroon, Wilde marjolein, Gele kamille, Veldsalie, Kleine pimpernel, Duifkruid, Gewone margriet, Gewone bermzegge
23	Veronica Longifolia	Lange ereprijs	Vaste plant	Bosparelmoervlinder, Groefbijen, Maskerbijen	x			x			60 - 120	Paars- blauw	Matig voedselrijk, licht vochtig	Knoopkruid, Wilde cichorei, Grote kattenstaart, Wilde bertram, Grote pimpernel, Koninginnekruid, Beemdkroon, Ruig klokje, Muskuskaasjeskruid
24	Pulmonaria Officinalis	Longkruid	Vaste plant	Haartjeskokermot, Smeewortelstelmtot, Tijmveder- mot, Gewone sachembij en Tweekleurige zandbij	x		x				50	Blauw/ roze	Humusrijke grond, vochtig	Vingerhoedskruid, Lievevrouwebedstro, Bosaardbei, Maarts viooltje, Dagkoekoeksbloem, Donkere ooievaarsbek en Daslook en wilde rozen zoals Bosroos en Hondсроos
25	Reseda Lutea	Wilde reseda	Vaste plant	Resedamaskerbij, Koolwitje, Resedawitje	x		x	x	x		30 - 70	Geel	Droog tot vochthoudend, matig voedselrijk, zand, kalkhoudend	Slangenkruid, Gewone ossentong, Peen, Duizendblad, Vlasbekje, Wilde reseda, Gewone ereprijs, Teunisbloem
Bollen														
26	Hyacinthoides Non-Scripta	Wilde hyacint	Bolgewas	Grijze herfstuil, Zesstreepuil		x	x				10 - 50	Blauw	Voedselrijk, vochtig	Grote kaardenbol, Look-zonder-look, Torentil, Fluitenkruid, Kruipend zenegroen, Gevlekt longkruid, Valse salie, Slanke sleutelbloem, Grote centaurie, Gewone salomonszegel